

ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
NARODOWYCH SIŁ ZBROJNYCH
OKRĘG LUBLIN

Mieczysław Pazderski ps. "Szary"
major Narodowych Sił Zbrojnych.

Mieczysław Pazderski, syn Antoniego i Eugenii z d. Grosman, ur. 20 IX 1908 roku w Bolesławowie k. Ostrowca Świętokrzyskiego. Ojciec jego był rzemieślnikiem (stolarz - cieśla).

Do gimnazjum uczęszczał w Ostrowcu Świętokrzyskim, gdzie będąc harcerzem wiąże się z ruchem narodowym. Maturę uzyskał w gimnazjum im. Lelewela w Warszawie. W roku 1930 ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Piechoty w Grudziądzu. W roku 1932 rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego.

Jako harcmistrz w roku 1935 brał udział w Międzynarodo-

7
wym Złocie Harcerzy w Spale.

Po uzyskaniu dyplomu lekarza medycyny, doktoryzuje się z zakresu chorób wewnętrznych, chirurgii i chorób kobiecych, pracując w Szpitalu Przemienienia Pańskiego w Warszawie. Kampanię wrześniową w 1939 r odbywa w stopniu podporucznika. Po zakończeniu działań wojennych 1939 roku w dalszym ciągu pracuje w Szpitalu Przemienienia Pańskiego.

W 1940 r na skutek zagrożenia ze strony Gestapo, przenosi się z Warszawy do Boglewic k. Grójca. Po kilku miesiącach przenosi się wraz z rodziną do Rozkopaczowa pow. Lubartów a następnie do Zezulina w tymże powiecie. Mieszka w Zezulinie, pracuje jako lekarz medycyny i jest jednocześnie bardzo aktywnym członkiem NOW (Narodowa Organizacja Wojskowa) a później NSZ (Narodowe Siły Zbrojne).

Po wkroczeniu wojsk sowieckich w 1944 r na tereny lubelszczyzny, dr Pazderski został powołany do wojska (LWP), do jednostki stacjonującej w Białce k. Krasnegostawu. W październiku 1944 roku poszukiwany przez NKWD, opuszcza wojsko z grupą żołnierzy, przechodząc do konspiracji. Tworzy własny oddział partyzancki, który nosi nazwę od jego pseudonimu " Szarego ".

Oddział " Szarego " od października 1944 do maja 1945 działał bardzo aktywnie na lubelszczyźnie, przeciwstawiając się władzom komunistycznym. W okresie tym oddział działa skutecznie bez strat własnych. Sukcesy te oddział zawdzięcza zdolnościom jego dowódcy. Żyjący jeszcze uczestnicy walk

z oddziału " Szarego ", tak charakteryzują swego dowódcę.
" Dowódca był Polakiem - Patriotą, wrogiem przemocy i gwałtu
a przede wszystkim ustroju komunistycznego. Sam był czło-
wiekiem zdyscyplinowanym, cechowały go umiar i rozważa.
Decyzje podejmował zawsze kolegialnie t.j. ze swoim sztabem.
Dbał o żołnierzy a przez swoje postępowanie potrafił utrzy-
mać w Oddziale właściwą dyscyplinę. Starał się mimo to
o zachowanie koleżeńskiej atmosfery wśród braci partyzanc-
kiej".

Decyzją Komendy Okręgu NSZ z dnia 30 IV 1945 major
" Szary " został mianowany dowódcą zgrupowania oddziałów
- " Jacka, Sokoła, Zemsty, Romana ". Zgrupowanie to będąc
na kwaterach we wsi Huta (pow. Chełm), nocą z 9 na 10
czerwca 1945 r zostaje otoczone przez znaczne siły wojsk
radzieckich NKWD i oddziały KBW. Rankiem 10 czerwca
nastąpił nagły atak ze strony NKWD, który zaskoczył zgrupo-
wanie w/w oddziałów. Mimo olbrzymiej przewagi liczebnej
i technicznej oddziałów sowieckich jak i zaskoczenia, " Szary "
energicznie organizuje obronę i wycofywanie się z kotła. Ginie
w czasie akcji a wraz z nim około 24 żołnierzy (co do dziś nie
zostało dokładnie ustalone).

Na skutek utraty dowództwa, oddziały uległy rozprosze-
niu a po klęsce zdemobilizowane.

Major " Szary " wraz z por. " Jackiem ", żołnierzem
" Białym ", 1 łączniczką oraz 7 niezidentyfikowanymi party-
zantami został pochowany (bez trumien) we wspólnej mogile

8

we wsi Huta, na placu przed remizą strażacką obok szkoły, a władze UB nie pozwoliły nawet na usypanie nagrobka.

W roku 1955 w wyniku starań miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej na czele z jej ówczesnym naczelnikiem Józefem Łatką, Uzyskano zezwolenie władz administracyjnych na przeniesienie szczątków poległych na parafialny cmentarz grzebalny w Wojsławicach. Wydobyte szczątki 11 osób złożone w jednej skrzyni zostały przewiezione do Wojsławic i umieszczone we wspólnej mogile w obrębie t.zw. " starego cmentarza", bez prawa usypania nagrobka.

Dzięki właściwej postawie Bronisława Noska, kościelnego parafii Wojsławice, mogiła została zachowana dla potomności.

